

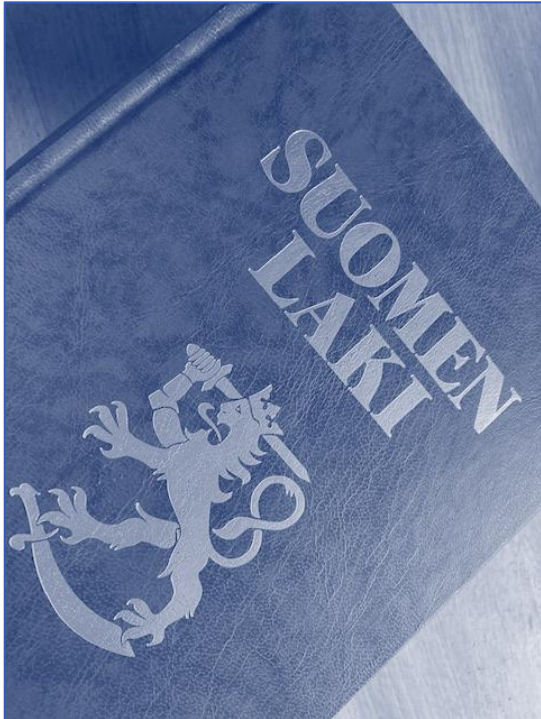
Riitta Suominen

Käytettävyys

Tekstin ominaisuus, joka kertoo, miten tuloksellisesti, tehokkaasti ja miellyttävästi lukijat saavuttavat tekstin avulla tavoitteensa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Miksi?

Miten?

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Käyttäjätestaus

Käyttäjää tarkkaillaan mahdollisimman todenmukaisessa tilanteessa.

Kognitiivinen läpikävely

Käytettävyysasiantuntija simuloi käyttäjän etenemistä ja arvioi, saavuttaako käyttäjä tavoitteitaan ja kuormittaako käyttö tämän muistia.

Heuristinen arviointi

Käytettävyuden asiantuntijat arvioivat käytettävyyttä apunaan lista yleisiä käytettävyyssääntöjä (heuristiikkoja).

Millä keinoin?

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Koehenkilöt

Juristit

Päätösvalmistelijat

Maallikot

Koehenkilöiden toiminta

Lukemiseen ja tekstiin liittyvät ajatukset

- 1) Paljonko maksat myyntivoittoa?
- 2) Teetko lisättyötä vai ylityötä?
- 5) Mikä on lakiosa perinnöstä?

Tuloverolaki 46 §
Työaikalaki 16 §
Perintökaari 7 luku

Tekstin ominaisuudet

- Sanoma
- Rakenne
- Sanasto
- Virkkeet
- Ulkoasu

	Sanoma	Rakenne	Sanot/Termit	Lauseet/Virkkeet	Ulkoasu
Luvuvuorvoiton laskeminen Omaisuuksien luvuvuorosta saadun voiton määrä lasketaan siten, että luvuvuoruhinnasta vähennetään omaisuuden hankintameno poistamatta olevan osan ja voiton hankkimisesta oltujen menojen yhteismäärä. Kuun verovelvollisen kuin yhtiön tai luovutuksen yhtenäisen kommandiittiyhtiön saamista luvuvuoruhinnasta vähennettävä määrä on kuitenkin aina vähintään 20 prosenttia ja, jos luovutettu omaisuus on ollut luovuttajalla vähintään 10 vuoden ajan, vähintään 40 prosenttia luvuvuoruhinnasta. (30.7.2004/728)					
Jos luovutettu omaisuus on saatu osuudessa, omistuksessa ja hankintameno lasketaan osuussuhteensa edeltäneestä saannosta. (30.12.1995/250)					
Kun avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö luovuttaa omaisuutta, jonka yhtiönies on sijoittanut yhtiöön sitä perustettaessa tai myöhemmin, taikka yhtiönies tai entinen yhtiönies luovuttaa omaisuuttaan, jonka hän on ottanut yhtiöstä, 1 momentissa tarkoitettu omistuksia lasketaan ajankohdasta, jolloin omaisuus on sijoitettu yhtiöön tai otettu yhtiöstä, jolle kysymys on 24 §:n tarkoitusta koskevan vuoden muutosesta.					
Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön osuuden luvuvuorosta saadun voiton määrä laskettaessa luvuvuorottoon lisätään määrä, jolle yhtiönieshen yksityiset ovat yhteensä yrittäneet hänen vuotuisen voitto-osuutensa ja yhtiön tekemänsä sijoituksen yhteismäärän.					
Jos omaisuutta verovelvollisen hallintajakana on kohdannut vahinko, josta hän on saanut korvausta, korvaus lisätään luvuvuoruttamien luvuvuorovelvite ja sitä edeltäneiltä viideltä vuodelta, sikäli kuin korvausta ei ole käytetty tuhoutuneen tai vahingoittuneen omaisuuden uudistamiseen tai lunnotamiseen tai laitty metsätalouden pääomatuuloon.					

”Mitä ovat nämä
enimmäiskertymät?”

”Jaksotyössä. Voi jeesus.
Jos tietäs nää sanat.”

”10 pykälästä olisi voinut
tehdä useita virkkeitä.”

”Pykälää lukiessa pitäisi
palata aikaisempaan
pykälään.”

”Pykälän otsikko ei ohjannut
siis lukijaa ollenkaan.”

”Tuottamuksettaan
hukkaantunut? Onko tällaisia
sanoja olemassa?”

”Toistuu niin usein sana työ tai
ylityö, että vilisee kaikki silmissä.”

”Usean rivin mittaisia virkkeitä
– ihan hirveätä luettavaa.”

”Aina viitataan toiseen kohtaan,
missä on asiaa avattu. Kun
lukisi siinä suoraan.”

”Toisaalta vaikeuttaa sekin,
kun pykälissä ei ole otsikkoa.”

”Hassua puhua omaisuuden
luovutuksesta, kun kyse on
myynnistä.”

”Ositussaanto. En ymmärrä
sanaa.”

”Montako pilkkua? Täällä on
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 pilkkua
yhdessä virkkeessä. Huh.”

”Miksei pykälää ole jotenkin
otsikoitu? Auttaisi todella.

”Huomattavasti helpottaisi
konkreettiset alaotsikot.”

Mitä selvisi?

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Ymmärtäminen?

Ratkaisu	Lukumäärä
Oikein	31
Väärin	29
Yhteensä	60

Lukunopeus?

”Pitäisi lukea moneen otteeseen eikä silti aukea.”(M)

”Tämä pitäisi lukea moneen kertaan.”(P)

”Tätä lukiessa pitäisi palata aikaisempaan pykälään.”(J)

Lukukokemus?

”En mitään positiivista tästä löydä.”(M)

”Hirveen raskasta luettavaa.”(P)

”Tämä on aikamoinen sekamelska.”(J)

Ymmärtäminen

Lukuaika

Lukemisen
miellyttävyys

Käytettävyyden
mittarit

Mikä avuksi?

Käytettävyytestaus

Osoittaa pulmat, ennakoi korjaukset

Käyttäjäkeskeinen tekstityö

Toistavaa moniammatillista versiointia

Vuorovaikutuksen kustannukset

Saavutettavuuskokemus ja asenne

